

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

135. An excommunicatus incurrat aliquam pœnam, si Missæ, aut divinis Officiis assistat? Et an aliquam pœnam incurrant admittentes excommunicatos ad divina Officia? Ex p. 5. tr. 9. res. 95.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

interfit divinis, sed ob aliud quodvis negotium, ut tradit Paludanus jam citatus *quest. 6. art. 1.* Innocentius *cap. nuper, de fide excommunic.* Angeli. *verb. excomm. 3. §. 4.* Et hæc omnia docet etiam Gordonus in *sum. tom. 2. lib. 7. quest. 8. cap. 1. §. 4. num. 27. & segg.* Vide etiam Coninch *de Sacram. disp. 14. dub. 7. n. 53. & 58.* & Megala in *3. part. lib. 2. cap. 2. q. 3.* Turrian. *lib. 2. disp. 11. dub. 3.*

RESOL. CXXXIV.

An qui dubitat se esse excommunicatum possit audire Missam?

Et an similiter liceat aliis, simili dubio existente, cum eo communicare? Ex part. 4. tract. 3. Ref. 66.

Quoad hoc lege sup. doctrinam Ref. 125. & 126. &c.

hup hoc du. Sio in Ref. 1. not. præterita, & in aliis ejus an. not. secundum.

§. 1. **A**ffirmativè respondeo, & ita præter alios docet Petrus Cornejo in *1. 2. D. Thomæ tract. 8. q. 19. disp. 4. dub. 2.* ubi probat, licitum esse dubitanti an sit excommunicatus, audire Sacrum, & alia excommunicatis prohibita facere, ac si excommunicatus non esset, & similiter licere, aliis simili dubio existente cum eo communicare, & hoc ait Cornejo, ut viter periculum imminens, aut præjudicium notabile spirituale, vel temporale in propria persona rebus, aut honore; sicut non tepetur secundum illum ad recitandum Officium divinum, qui habens tenue beneficium dubitat in jure, an teneatur recitare, quia cum hoc sit grave onus non potest incurri, nisi propter causam certam.

RESOL. CXXXV.

An excommunicatus incurrat aliquam penam, si Missæ, aut divinis Officiis assistat?

Et an aliquam penam incurrant admittentes excommunicatos ad divina Officia? Ex part. 5. tract. 9. Ref. 95.

§. 1. **R**espondeo negativè. Nam in tali casu nullam specialem penam expressam in jure invenio, nam non incurrit irregularitatem, cum hæc assistentia non sit actus Ordinis; neque incurrit excommunicationem minorem, quia hæc solem est imposita fidelibus communicantibus cum excommunicato, non verò ipsi excommunicato communicanti cum fidelibus. Et ita docet Cornejo in *3. part. de Sacram. disp. 10. §. 4. ex errore 8. dub. 2.* Sed si quæras an aliquam penam incurrant admittentes excommunicatos ad divina Officia? Cornejo ubi *supra* dub. 3. respondet solum incurrare excommunicationem minorem, ut in *cap. is qui, de sententia excommunicationis* in 6. Nam quamvis in *cap. Episcoporum, de privilegiis* in 6. incurratur etiam interdictum, cæterum ille textus non procedit generaliter de omnibus, sed solum de exemptis ab Episcopis.

RESOL. CXXXVI.

Quid facere debeat Sacerdos, si excommunicatus denunciatus intret in Ecclesiam, dum Missa celebratur?

Et an sit omittenda Missa post inceptum Canonem, si consecratio non sit facta?

Et notatur prohiberi, ne quis simul cum excommunicato audiat Missam eandem.

Sed præter excommunicationem minorem, poterit excusari à mortali, si careat inductione, & cooperatione, & fiat absque contemptu, & scandalo. Ex part. 5. tract. 9. Ref. 92.

§. 1. **S**i Missa non est incepta, & superveniat excommunicatus, conandum est ut expellatur per admonitionem, & per coactionem, si necessitas fuerit; quod si non sufficiat, distinctione opus est, vel enim deventum non est ad consecrationem, vel si est deventum; si non est deventum, omittenda est Missa. Si tamen facta est consecratio, perficienda est Missa, quia sacrificium perficiendum est ex jure divino, de quo in materia de sacrificio Missæ, vel in materia de Eucharistia, & in casu hujus dubij hæc est communis doctrina.

2. Restat dubium, an sit omittenda Missa post inceptum Canonem, etiam si consecratio non sit facta? Et Suarez *supra* refert contrarias sententias, & dicit rem esse utrumque probabilem, & liberum esse Sacerdoti quam voluerit partem eligere, quamvis tutius puter ante consecrationem omittere Missam, etsi Canon sit inceptus. Vide Turrian. *lib. 2. disp. 11. dub. 1.* Lhymam *lib. 2. tract. 5. part. 2. cap. 2. num. 6.* Filiucium *tom. 1. tract. 12. cap. 4. num. 90.* & Mercerum *de Sacram. in 3. part. q. 21. dub. 6.* ubi notat prohiberi ne quis simul cum excommunicato audiat Missam eandem, sed quia hæc communicatio eorum qui simul Missam eandem audiunt, est minima inter eas, quæ respectu talis rei esse possunt, non habet peculiarem penam impositam præter excommunicationem minorem, poteritque à mortali excusari, si careat inductione & cooperatione, & fiat absque contemptu & scandalo, ex necessitate, aut pietate.

RESOL. CXXXVII.

An pro excommunicatis toleratis liceat publicè orare, & Sacrificia offerre?

Et si excommunicatus toleratus petat pro se offerri suffragia communia, an peccet? Ex p. 5. tract. 9. Ref. 74.

§. 1. **N**egativam sententiam tenet Filiucium *tom. 1. tract. 12. cap. 2. n. 40.* Gordonus *tom. 2. lib. 7. quest. 8. cap. 1. num. 4.* Valquez *de excomm. dub. 2.* Avila *part. 2. cap. 6. disp. 9. dub. 6.* Sotus in *4. disp. 22. quest. 1. art. 4. conclus. 2.* Mercerus *de Sacram. in 3. p. q. 21. dub. 3.* Suarez *de cens. disp. 9. sect. 2. num. 17. & segg.* & alij. Probatur primò, quia hæc prohibitio ante hanc constitutionem habebat in illis locum. Ergo etiam postea, cum expresse dicat Concilium Constantiense se nolle eos in illo relevare, nec aliquod suffragium eis præbere; relevaret autem si pena hæc in illis non haberet locum post istam constitutionem. Nec dici potest eos directe non relevari, sed indirectè, & consequenter propter favorem aliis fidelibus directe exhibitum. Non enim hoc spectat ad favorem aliorum, ut qui neque hoc intendunt, neque fructum ullum inde percipiunt. Probatur secundò, quia ex primis verbis patet hanc constitutionem tantum loqui de communicatione externa, tam in divinis Officiis, quam in negotiis civilibus, non autem de hac interna communicatione per participationem suffragiorum. Nec refert quod addatur generaliter, aut aliis quibuscunque divinis, hoc enim convenienter accipitur de divinis Officiis v.g. audienda Missa, & horis Canonicis publicè recitandis.

2. Sed his non obstantibus affirmativam sententiam tenendam esse puto cum Megala in *3. part. lib. 2. cap. 2. num. 20.* Hurtado *disp. 3. de excomm. disp. 4. n. 10.* Coninch *de Sacram. disp. 14. dub. 6. n. 40.* Henriquez *lib. 3. cap. 11. n. 2.* Navarro *cap. 17. n. 36.* Probatur, quia Concilium Constantiense absolute concebat, quia cum talibus communicare in omnibus Officiis divinis; atqui sub hac communicatione comprehendit etiam illam applicationem suffragiorum.